

EDINOST

Naš veliki kulturni praznik

Sela ministrskega sveta

Pismo iz Jugoslavije

Nemirna Grčija

Zaplemba „Istarske Riječi“

DNEVNE VESTI

Zaplemba „Istarske Riječi“

Posebno danes na god sv. Cirila in Metoda naj te vsak narodnomisleč Sloven pomni naše šole in naših malčkov, ki doživajo v njej duševno in telesno hrano. Današnji veliki kulturni in verski praznik rabi Slovenec bomo najdostojneje proslavili, ako — vsak po svoji moči — žrtvujemo primeren dar za naše «šolsko društvo» in s tem za našo narodno kulturo. Spominjajmo se naših malčkov vseskrat na povsod. Žrtvuemo ob vseh veselih in žalostnih prilikah!

Razkrinkanje obrekovalcev

Poslednji «Mali list» prinaša pod naslovom »Razkrinkanje hinavcev« cel rožni venec obrekovanj na naslov »edinjašev« v zvezi z nedavnim koncertom »Mladiki«. Odgovoriti hočemo samo na ono jagodo škovega rožnega venca, ki se tiče gorilkega uredništva našega lista. Ob koncu članka pravi namreč »Mali list«, da je o koncertu pisal »Picollo«, da je o njem poročala tudi »Voce di Gorizia«, le »Edinost« pa, ta narodni list slovenski, ki je imel lastnega urednika na koncertu, je o koncertu molčala.

Da razkrinkamo kršćansko-socijalne obrekovalce, ugotavljamo sledeče: »Pevsko in glasbeno društvo«, »Dramatično društvo« in druga goriska društva, med njimi tudi »Amici della Musica« razpošiljajo uredništvu »Edinosti«, »Goriške Straže« in uredništvu italijanskih listov vabila in vstopnice na svoje prireditve. Sledeč tej tradiciji je tudi slovensko društvo »Mladiki« razposlalo vabila in vstopnice uredništvu italijanskih listov »Edinosti« pa, temu narodnemu listu slovenskemu, ni bilo odposlano ne vabilo ne vstopnica in zato je »Edinost«, ki je imela lastnega urednika na koncertu, o koncertu molčala.

Pa še nekaj. Čeprav je bilo uredništvu »Goriške Straže« odposlano vabilo in vstopnica na uprizaritve opere »V vodnjaku«, je »G. S.« o uprizaritvi ne le molčala, ampak ni hotela priobčiti niti kritike, katero je za njo napisal ter ji izročil v objavo eden iz najodličnejših gorških glasbenih strokovnjakov.

Ze iz teh ugotovitev sledi, da so seveda ravnotako zlobna in neosnovana tudi ostala obrekovanja škovega lista, na katera bi bil vsak odgovor odveč.

Jugoslovenska premijera v Varšavi

V varšavskem narodnem gledališču so dne 25. junija prikratk uprizorili trojejanjo I. Vojnoviča »Maskarata ispod kupla«. Premijera je imela slavnostno lice in velik uspeh. Vsi varšavski listi so prinesli obširna poročila o tem dogodku. Soglasna sodba je bila, da je to delo velike pesniške vrednosti, manje učinkovito pa z gledališkega vidika. I. Vojnovič je eden najzanimivejših piscev svoje domovine. Hvalijo ogromno individualno kulturo tega dramatika. Naglašajo, da je jugoslovenska literatura doslej na Poljskem premalo poznana, omenjajo veliko poezijo Jugoslovencev ter naglašajo, da je Ivo Vojnovič eden največjih predstavnikov jugoslovenske dramske literature. Poznani poljski kritik Lorentowicz ugotavlja, da »celota napravljajo vtis izredno lepo izdelanega gobelina (pestrre preproge) s posebno finimi obrisi delikatnih barv«. Marjan Grzgorčič naglašuje »Warszawianki«, da je to delo jugoslovenskega avtorja »pastelna slika, na kateri je vsaka podrobnost izdelana s fotografiranim realizmom dobrega pripovedovalca, obenem pa prežeta z lirizmom pesnika in globokimi življenjskimi pogledi filozofa«, za katerega ima vsaka stvar na svetu nekoliko različnih strani. Vojnovič poseduje popolno gledališko izrazitost, a v duševnost svojih oseb prodira z virtuoznostjo ustvarjalnega umetnika, dočim »wanamaria« nekoliko dramski zaplet v njegovi ekspoziciji. — Na sploh trdi varšavska kritika, da se to delo vzdržuje daleč časa na repertoarju ter da je verjetno, da se iz Varšave prenese tudi v druga poljska gledališča.

Velike naročbe celoslovenskih strojev

Kakor javljajo češki listi, so se vršila v zadnjem času pogajanja s praškimi predstavniki sovjetske republike radi novih dobav strojev v Rusijo. Ta pogajanja so sedaj dovršena in je celoslovenska dobila velike naročbe raznih strojev. Glavna naročila so dobile železarne v Vitkovicih in prva brnska strojna tovarna.

Pošne razmere v Vrtojbi

Z ozirom na dopise v vašem listu, ki so se bavili s tem vprašanjem, smo prejeli od g. župana v Vrtojbi sledeče pojasnilo: »V »Edinosti« se je že parkrat nekdo zagnal v županstvo, češ da ne skrbi dovolj za ureditev poštnih razmer v občini. V pojasnilo navajam sledeče podatke, iz katerih sledi, da je županstvo in starešinstvo popolnoma izvršilo tudi v tem vprašanju svojo dolžnost.

Ze v prvih sejah, ki jih je imelo sedanje starešinstvo, marca 1922, je razmotrivalo neurejene pošne razmere v naši občini. Odposlana je bila posebna spomenica na pošto ravnateljstvu v Trst in razen tega je zastopnik občine tudi večkrat osebno posredoval za ugodno rešitev, županstvo samo pa je tudi večkrat poslovalo županju. Zahteva občinskega zastopnika gre za tem: v Vrtojbi naj se ustanovi nov poštni urad; dokler pa se to ne zgodi, naj se postavi pisarnik nabiralnik na občinski dom, v sredo občine in raznašanje pism naj se poveri le eni osebi za celo Vrtojbo. Stroške za prenos nabiralnika je pripravljena občina sama plačati, za pismo pa je pripravljena dobiti primerno možko osebo, ki bi bila obenem tudi občinski sluga in ki bi vršila raznašanje pism za vse stranke brezplačno, ker bi njeno vzdrževanje deloma prevzela pošta uprava in sicer v enaki ali nekoliko večji meri, kot za dosedaj pošto raznašalko, deloma pa občina. S tem bi odpadli ob sedanjih raznašalkah, pisma bi se redno dostavljala in raznašala vsak dan, tudi ob nedeljah, pošta uprava bi radi tega ne trpela ničesar.

Ta naravna, logična in za poznavalca razmer edino možna in današnjim razmeram naše občine edino odgovarjajoča zahteva pa zadeva nam odpor par domačih interesiranih in nazadnjaki mislečih oseb, ki bi se še vedno radi igrali Dolenjce in Gorenjce, in ki se z najboljšimi namisi razlogi upirajo skoro vsakemu ukrepu občinskega zastopnika. Koliko je kriv na tem poštni urad v Sempetru, od katerega je naša občina odvisna, in koliko pošto ravnateljstvo v Trstu, tega ne morem ugotoviti.

Prav v zadnjem času je napelo županstvo vse sile, da bi se njegova upravnica zahteva rešila, naprosilo je za posredovanje nekatere ugledne osebe, a do sedaj nima še odgovora. Končno naj še omenim, da je pošto ravnateljstvo svojočasno ponudilo pošto nabiralnico z vsemi pravicami in dolžnostmi bivšemu županu, ki je — Bog ve zakaj — ne da bi se s kom posvetoval, sam kratkoročno ponudbo odklonil. Tako mora sedanja občinska uprava, kakor marsikje drugod, tudi tukaj popravljati

zavoženo dolžnost. Uverjen pa sem, da se nam tukaj posreči izvajati končni uspeh, kakor se nam je to posrečilo že v marsikateri še težji stvari.

Pripomba uredništva. Z veseljem priobčujemo to pojasnilo. Prav razveseljivo je že dejstvo, da se je vrtojbenko županstvo tako vsestranski zanimalo za to vprašanje, ki je v tako veliki občini, kakor je Vrtojba, največje važnosti za interese posameznih občanov in tudi občinske skupnosti. S priobčitvijo kritik o sedanjih razmerah na vrtojbenki pošti smo hoteli le prispevati k čimprejnejši rešitvi vprašanja. Naš dopisnik kakor sicer tudi občinstvo sploh pa seveda ni moglo biti prej obveščen o resnih korakih, ki jih je ukrenilo županstvo na pristojnih mestih za popolno rešitev zadeve. Gornje pojasnilo, ki so ga izzvali naši dopisi, prinaša v tem pogledu popolno jasnost in je kot takšno koristno za stvar samo na eni strani, a na drugi tudi za ugodno županstva, katero je storilo, kakor razvidno, v polni meri svojo dolžnost.

Za zadevo se zanimala tudi naše osrednje politično tajništvo v Trstu in v teku so primerna tozadevna posredovanja na pristojnem mestu.

Iz urada Pol. dr. »Edinost« v Trstu

Sirota M. Ob. - Idrja (in na znanje idrijskemu mestnemu odboru): Njeni starejši sestri Julijani je pritakala pokojnina le do 14. julija 1920, a pomotoma se je ji izplačevala do novembra 1924. Za reintegracijo so bili zadržani sirota M. pokojnin. obroki za februar, marec, april, maj, jun, junij 1924.

J. Bizjak — Dane: Vaš rekurz smo vložili na lanišnje računsko dvora dne 30. junija 1925 ob 16. uri.

A. Turk — Brje: Izdan je bil negativen odlok, ker se je nezgoda dogodila radi nepredvidnosti interesanca samega.

Tozadevno obvestilo je bilo odposlano iz Gorice že 24. m. m.

Franc Logša Francev: Računski dvor je vrnil Vašo zadevo finančnemu ministrstvu, glavno ravnateljstvo vojnih pokojnin — civilni invalidi z izkazom 822 od 6. 2. 1923. (na podlagi kr. odl. 1491).

Rok za vlaganje rekurza je devetdeset dni. Ne upošteva se zamuda, pa če se je dogodila iz kakršnegakoli vzroka, kakor pošta, napadeni naslov itd.

— Za trgovski sporiteljski krožek v Trstu. Zvimo v času intenzivnega sportnega življenja. Vsi poklicni, od bančnih uradnikov pa do tečajev, so si ustanovili svoje nogometne klube ali krožke, le mi trgovci in trg. pomočniki se ne ganemo.

Nekoliko trgovcev si je stavilo nalogo, da obudi pri svojih stanovskih kolegh zanimanje za to panogo sporta. Konstituiral se je pripravljalni odbor in zbral že nekaj članov, ki bi za silo zadostovali za nogometno četo. Toda koliko je še trgovski mladine, ki bi se dalo prikniti v krožek, kateri ima namen gojiti poleg družabnosti to obliko sporta, ki telesno in duševno izobražuje mladeniča v odločnega in krepkega moža.

Vabimo torej vse trgovce in trgovske pomočnike od 14. leta dalje, da se takoj priključijo v trgovini Justa Mauriča v ul. Istra 14, ker se v kratkem prične z redno treniranjem. Pripravljalni odbor se obrača tem potom na vse gospode trgovce, da dajo svojim pomočnikom oziroma vajencem 1 uro časa na razpolago med delom za vpis, ker se vpisuje vsak dan od 7. do 20. ure zvečer.

Stanovska samozavezi nam vam bo v spodbudo in gotovo hmo kmalu v ponos našemu tržaskemu trgovstvu. Zdravo! — Pripravljalni odbor.

Družnane vesti

— M. D. »Zarja« - Rojan bo imelo v nedeljo 12. t. m. v društvenih prostorih pri »Ex Maria Longa« točno ob 10. uri jutraj III. redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika; 2. prečitane zapisnika zadnjega občnega zbora; 3. poročilo tajnika; 4. poročilo blagajnika; 5. poročilo odevkov; 6. poročilo revizorjev; 7. volitev novega odbora; 8. služajnosti. — Tem potom se pozivajo vsi člani, da se udeležijo občnega zbora. Vabljeni so tudi prijatelji društva. — Odbor.

— M. D. »Obzor« pri Sv. M. Magd. Zg. javlja, da ima danes 5. julija ob 10. uri jutraj dalje svoj 5. redni občni zbor, in sicer v dvorani Gosp. društva »pri Tirolcu«. — Poziva se tem potom članstvo, da se zborovanja, ki je izredne važnosti, polnoštevilno in točno udeležijo. Zastopniki drugih društev in prijatelji društva so prijazno vabljeni. — Odbor.

— Pevsko društvo »Zora« na Opčinah vabi na redni občni zbor, kateri se bo vršil v četrtak dne 9. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih konsumnega društva s sledečim dnevnim redom: 1. nagovor predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. volitev novega odbora; 5. služajnosti. — Prisotnost članov in podpornih udov obvezna. Prosi se točnost. Pristop imajo le člani in povabljeni z izkaznico. — Odbor.

SPORT

SPORTNO UDRUŽENJE

(Službeno poročilo)

Tekme z nečlanicami: vse dovoljene tekme z nečlanicami bodo objavljene v četrtkovni »Edinosti«.

Tekme hazenaških družin za spominško ploščo S. U. Da se »vzbudijo« družine hazene k novemu delovanju ter pripravijo za jesenske prvenstvene tekme, se je sklenilo razpisati tekme za imenovano spominško ploščo, katerih se lahko udeležijo vse članice iz Trsta in bližnje okolice. Vse članice, ki mislijo tekmuovati, naj najkasneje do 9. julija javijo 9 igraln na naslov sporen jim v pismu T. V. Tekme pričnejo dne 12. julija. Ostala določila veljajo, kot so bila objavljena od T. V.

Sportne prireditve članic: članice, ki prireajo sportne prireditve kot so: medklubske kolesarske dirke, tekme nogometa ali hazene za razna darila, kupe itd., lahkoletične medklubske dneve itd., jih morajo javiti najkasneje 14 dni poprej S. U. ter priložiti tozadevne pravilnike, katere mora S. U. odobriti. Sportno Udrženje bo strogo izvajalo ta sklep ter ne bo dovolilo nobeni članici prireditve, ako se ni ravnala po gornjem sklepu.

Sodniški tečaj za nogomet. V nedeljo dne 12. julija se bodo vršili teoretični izpiti, kraj bo objavljen v četrtkovni »Edinosti«.

Kolesarska vzpodbujevalna tekma dne 12. julija: Odobri se pravilnik izdela na T. V. priobčen v »Edinosti« dne 28. junija. Pozivajo se članice, da prijavijo čim več svojih dirkačev.

Pravilnik hazene: Odobri se pravilnik izdela na T. V. hazene in veljaven za tekme za spominško ploščo.

Redna odborova seja se bo vršila v petek ob 20.30 v prostorih »Prosvete«, via Fabio Filzi.

IZJAVA: Ker se je dogadalo, da gotovi gospodje potom nabiralihi pol nabirajo denar v svrhu ustanovitve nekega sportnega glasila, izjavlja tem potom odbor S. U. (O. S. V.), da ni s to akcijo v nikakvi zvezi.

Plošča Sportnega Udrženja za Hazeno. S. U. je po končanem administrativnem delu, ki ga je stalo ogromnega truda, prišlo do točke, kjer se odbor S. U. s sodelovanjem T. V. spravi lahko na pravo valorizacijo posameznih sportnih panog. Tako je kolesarsko T. V. razpisalo kolesarsko vzpodbujevalno tekmo, ki bo gotovo privabila veliko število naših kolesarjev, da pokažejo svojo izvežbanost. Znano nam je, da pripravljajo tudi druga T. V. razne sportne prireditve.

Vsekakor moramo šteti kot najvažnejše za početo delo ono, ki si ga je naredilo T. V. hazene, ta res krasni prietisti slovenski sport, katerega so naše vrle hazenašice v kratki dobi gojenja privedle do skoro popolne stopnje.

V jeseni bodo razpisane prvenstvene tekme in je vsekakor hvaljevrno, da se pred pričetkom teh prvenstvenih tekem napravi nekaka poizkušnja. In res je S. U. razpisalo tekmo za naše družine hazene. Zmagovalka turneje dobi krasno ploščo. Organizacija te tekme pripade T. V., v katerem so zastopani naši najboljši strokovni izvedenci.

Odvisno je sedaj od posameznih družin hazene, da podpro delo S. U. ter da nam pokaže igro, ki bo delala čast njim in vsemu našemu sportu.

Pravilnik tekme hazene za spominško ploščo:

- 1) Tekmuovati smejo vse članice S. U. iz Trsta in bližnje okolice.
- 2) Dovolilo se bo tekmuovati le članicam, ki imajo poravnano članarino pri S. U.
- 3) Vpisnina k tekam znaša 10 lir.
- 4) Tekmuje se po službenih pravilih S. U. v Trstu.
- 5) Tekme se pričnejo dne 12. julija t. l.
- 6) Igralca določa T. V.
- 7) Igralke: a) Članica javi četo iz 7 igraln in 2 rezerv za tekmuovanje; b) vsaka igralka mora imeti izkaznico s sliko, katero izda našaž zeto T. V.
- 8) Sodniki: a) sodnike določa T. V.; b) dolžnost sodnika je, da pregleda izkaznice pred vsako tekmo; c) pol ure po končani tekmi sestavi sodnik zapisnik.
- 9) Vsaka članica tekmuje enkrat z vsako vpisano članico.
- 10) Točke: a) zmagovalka vsake tekme dobi dve točki; b) za neodločene tekme vsaka četa po eno točko; c) končno tekmo odigrala četa, ki imata največ točk; v slučaju izenačenja točk se tekma ponovi.
- 11) Sport: a) vse spore tehnične narave rešuje T. V. sporazumno z O. S. V.; b) prizadeta stranka sme vložiti v teku 24 ur priziv na T. V.; c) za vloženi priziv se plača 5 lir, katere se ne povrnejo v nobenem slučaju.
- 12) V slučaju, da se četa odtegne tekmuvanju prislino ali prostovoljno, odpadejo vse z doleteno četo pridobljene točke.
- 13) T. V. si pridržuje pravico sklepati v vseh nepredvidenih slučajih.

— Danes ob 5. uri pop. vsi sportniki na igrišču »Vala« na Trsteniku, kjer nastopi koperska četa »Capodistria« (III. divizija) proti četi »Vala«.

— Na igrišču S. D. »Adria«, via Calvola bo danes igrala I. četa Adria in I. četa M. D. Prosvete iz Trsta, kakor tudi II. četa Prosvete in Adria. Te čete so med najboljšimi četami, kar jih posedujemo Slovani. Valed tega bo igrišče »Adria« danes polno gledalcev.

— Danes popoldne na igrišču pri Proseku nogometna tekma med F. C. Trieste in II. četo M. D. P. »Prosveta« - Opčine. Začetek tekme ob 17. uri.

— Sportna skupina »Zarja« - Rojan. Jutri točno ob 20ih sestanelek lahkoletičnega odseka. Člani, ki se nameravajo vpisati v ta odsek, naj pridejo na ta sestanek. — T. V.

— Iz Ajdovščine. Tudi mi smo imeli na Petrovo in Pavlovo naš sportni dan. Vršila se je napovedana in teško pričakovana nogometna tekma med debelimi in suhim. Ze dolgo pred napovedano uro so se zbirale na igrišču množice gledalcev domačih in iz bližnje okolice, posebno takih, ki se zanimajo in imajo smisla za sport take vrste. Kot pred in po igri te zanimivi tekmi se je vršila trenajzna vaja med mladima hazenaškima družinama »Skaš« in »Nanos«. Ze med to vajo je pričelo deževati in bali smo se, da nam bo dež vse pokvaril, toda radovednost je bila tako velika, da je vse vztrajalo, dokler ni dež ponehal. Končno se prikaže godba svirajoč veselo korračnico, za njo pa strumnih korakov druga zraven druge dve vrsti junakihi borci pod vodstvom obeh kapitanov, debeluh in belih hlačah in rudelihi srcahi, suhi pa v črnih hlačah in belih majah. Za njimi rešila sanitetna patrula s strežaji, originalnim rešilnim vozom in vsem potrebnim, končno pa še strežaj v pisani livreji z okrepčili. Ob prvem pogledu smo se uverili, da reklama glede teže obeh strank 13:59 q in 6:35 q ni bila pretirana. Čeprav se je nekaterim debeluhajem zadnji hip aksiala mast in suhlinom posušil mozeg, da so odgovorili sodelovanje, se razmerje z nastopivšimi krasnimi rezervami a la Palacio vendar ni izpremenilo. Po kratkem rajalnem pobodu se četi postavita na sredo igrišča, kjer se morajo podvreči vsi tekmuovalci strogi zdravniški preiskavi, pri kateri so bili pa vsi potrjeni. Nato sta imela oba kapitana kratke primerne nagovore na svoji četi in občinstvo, izvršili so se običajni ceremonijeli pozdravi, imena originalnih vencev, žrebanje vrat itd., sodnik zapiska in igra je v polnem teku. Ali naj jo opišemo? Ni treba! Povemo le, da je kapitan Rudi dobro vozil svojo barko, a Tone svoje tudi ni zavozil v grapo. Pa saj sta imela dobro oporo v lastnih dolgokrakihi oziroma trebulaših sotrudnikih, posebno golmanih Pepetu Frjanovemu in Buškovem Skačaku, kakršnih ne premorejo največje sportne in nogometne organizacije. Nezdno ni bilo večjih, neobhodno polnebrne je pa takoj odpravila čudovita sanitetna patrula s strežajem. Vse je poslovalo brezhibno in pripricani smo, da ni imel še nobeden sodnik

tako lahke naloge kakor pri tej tekmi. Končni izid 2:2 (1:1). Da je igra ugajala občinstvu, je pričel gromki krahoh, ki je spremljal tekmo od nastopa pa do ravnatoko strunnega odkorakanja junakov. Pri nobeni tekmi do sedaj še ni občinstvo tako vztrajalo in se zabavalo kot pri tej. Kako pa bi tudi igra ne ugajala? Sej se nam je delo, da vidimo obnoveni in pomnoženi »Dram. krožek« v drugi izdaji in obliki. Cisti preostanek, kateri bi bil gotovo smatnejši, da ni bilo toliko zastojkarjev za ograjo, je namenjen Šolskemu društvu in domačemu stavbnemu skladu. Trikratni krepki »suhi« in »masti«!

Iz tržaskoga življenja

— Smrtinovevno ponesrečil pri delu. V mehaniki delavnici Scabar v Šklednu št. 625 se je večraj popoldne okoli 13. ure pripetila huda nesreča, katere žrtev je bil 19-letni mehanik Oliver Stibel, stanujoč v Viale XX Settembre št. 9. Stibel je brusil orodje na električnem brusu; nenadoma se je brusni kamen, ki se je silno naglo vrtel, radi sredobezne sile razletel na več kosov in eden izmed teh je prišel Stibelu s tako silo v čelo, da se je revež zgrudil nezvesten in krvav. Počila mu je — kakor je ugotovil na licu mesta poklicani zdravnik rešine postaje — črepanja in poleg tega so se mu nevarno pretresli možgani. Po prvi pomoči je bil nesrečni mladenič prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v smrtinovevnom stanju v kirurški oddelku.

— Smrtne dejanje. Vdova Marija Grmek, stara 79 let, stanujoča pri Sv. Alojziju-Chiadinu št. 689, je šla večraj popoldne s svojim 8-letnim posinovljencem Atilijem Zian po ulici Leo, kjer je stal pred tovarno sodavice Carlo Zanetti, ki se nahaja v hiši št. 15, s pokalicami naložen voz. Ko sta Grmekova in deček šla mimo voza, je padel z njega na tla koš praznih steklenic od pokalice. Nekatere steklenice so se zakotalile na cesto in Zian je eno pobral ter jo hotel razbiti, da bi vzel iz nje stekleno kroglico. To je pa zapazil neki delavec iz tovarne; jezen je skočil k dečku ter ga prišel klofutati. Grmekova se je seveda zavzela za otroka, češ da ni hotel razbiti steklenice iz hudobije, zato da ni treba tako neusmiljeno klofutati. Toda slabo je naletela. Delavec jo je tako surovo pahnil v stran, da je slabotna starka telesnoma na tla in obeležala težko pokodovana; zlomila si je desno roko nad laktno in desno nogo v stegau. Ljudje, ki so bili priča surovemu prizoru, so poklicali na pomoč zdravnika rešine postaje, ki je dal prepeljati Grmekovo v mestno bolnišnico. Reva bo morala ležati čete štiri mesece in tudi ni gotovo, da bo okrevala. — Brezobzirni delavec, ki je 40-letni Rafael G., je bil aretiran.

Vesti z Goriškega

SOSKO HIDROELEKTRIČNO PODJETJE V SOKLANU

Ves čas po vojni se ukvarjajo gorški mestni krogi z ustanovitvijo velikega hidroelektričnega podjetja, katerega namen bi bil izkoristiti vodne sile Soče z zgradbo velike elektrarne na Lenassijskem posestvu v Soku. Naj bi zalagala s cenim električnim tokom gorško mesto ter njega bližino in daljno okolico ter porajajočo se gorško industrijo. V to svrhu je bila ustanovljena akcijska družba, katere glavna delničarja sta gorško mesto in nekdanja gorška dežela. Gorško mesto je dalo, na razpolago Lenassijsvo premoženje v Soku skupno z njemu pripadajočimi vodnimi pravicami ter njemu pritikajočo vojno odškodnino v približnem znesku dveh milijonov lir, medtem ko je nekdanja gorška dežela prispevala s tremi milijoni lir, vzetimi iz njenega aprovizacijskega fonda. Pa dolgi trudi in težavah se je posrečilo družbi izposlovati pri kompetentnih ministrstvih v Rimu pravico do izkoriščanja soških vodnih sil. Komaj je bila odstranjena ta ovira, pa je nastal spor radi onih treh milijonov, katere je prispevala neposredno pred svojo smrtjo ranjka gorška dežela. Sedaj namreč zahteva rimska vlada od kraljeve komisije za izredno upravo furlanske pokrajine, katere del tvori sedaj nekdanja gorška dežela, povračilo onih treh milijonov lir, ker so bili vzeti iz aprovizacijskega fonda, ki pripada državi. Furlanska kraljeva komisija je prepustila Gorici, da naj se ona sama pobota z rimsko vlado v tem pogledu.

Radi teh in še mnogih drugih ovir je izvedba zamišljenega podjetja vedno bolj zastajala in po vsej verjetnosti bi poteklo še mnogo neizkoriščane vode po Soči, predno bi se to podjetje ustvarilo. V poslednjem času je prišla kakor nalašč ponudba trvdke Brunner, da zgradi ono zamišljeno podjetje, ako ji akcijska družba odstopi vse pravice, za katere bi trvdka dajala vsako leto gorškemu mestu znatno količino električnega toka popolnoma brezplačno. Na ponudbo trvdke Brunner so sledila dolgotrajna pogajanja v gorškem mestnem svetu in v upravnem odboru akcijske družbe. V svoji ponudbi je stavila trvdka rok, tekmo katerega morajo biti pogajanja zaključena, ker se bo drugače po preteku tega roka smatrala za prosto vsake obveznosti, izvirajoče iz ponudbe. Gorški mestni in upravni svetniki so se tako dolgo pogajali in posvetovali, da je sedaj ta rok zapadel, vsled česar je trvdka izjavila, da odstopa od svoje ponudbe in gorški župan sen. Bombig je prejel od dr. A. Brunnerja v imenu podgorske predilnice sledeči dopis:

»Z ozirom na Vaš dopis od 21. junija t. l. Vam sporočam, da so umaknjene ponudbe, katere sem svojočasno stavil v imenu Brunnerjevih predilnic soškemu hidroelektričnemu podjetju in gorški občini, kateri Vi zastopate; to pa radi tega, ker je pretekel rok, na katerega so bile vezane«.

Po dostavitvi Brunnerjeve odgovore se je vršila seja upravnega sveta soškega hidroelektričnega podjetja, na kateri je predsednik upravnega sveta, sen. Bombig, prečital pismo odgovod trvdke Brunner. Po prečitanih odgovodih so navzoči sklenili, da se mora čim prej priči z gradnjo podjetja po prvotnem načrtu, ki je bil izdela že v preteklem letu, pred pričetkom pogajanj s trvdko Brunner. V to svrhu naj se pospeši odobritev načrta s strani pristojne oblasti ter obnove pogodbe z onimi podjetniki in zalagatelji strojev, ki so se izkazali pripravljene pristopiti k podjetju kot delničarji v višini starih desetih akcijskega kapitala, ki se po pravilih podjetja lahko odstopijo privatnim osebam.

Ta sklep pomeni vsekakor, da so pogajanja s trvdko Brunner o zgradbi grandioznega hidroelektričnega podjetja po že izdelanem načrtu te trvdke definitivno pretrgana in da

Iz tržaskoga pokrajine

— Iz krenovške občine pod Nanosom. Malo se čuje od nas, skoraj nič. Živimo v izobilju in nimamo vzrokov se pritoževati, čuva nad nami oblast našega občinskega komisarja g. Buffonija. Ponos se nam dviga, srce se raduje v sladki zavesti, da naši občini načeljuje možak, kakor je g. Buffoni. Mož na mestu, kakako noben komisar naše države. To vidimo, slišimo in čutimo dan za dnem — vedno temeljiteje. Tako je zadnji čas zopet enkrat rešil občane pohujšanja in državo nevarnosti. Pomislite samol! Se ti ne zmisli tam doli v Rimu neki general kr. orožnikov ter pošlje našim občanom z njegovim podpisom opramljene lepice, tikačoe se prijave mladeničev v orožniško službo — križ božji — samo v slovenskem jeziku. Ta grozni atentat na državne temelje se pa ni posrečil — hvala g. Buffoniju, kateri je, kakor v vseh drugih zadevah, luč modrosti in pameti, takoj čutil grozno nevarnost za obstoj države in ni dovolil nalepiti teh lepavok, a že nalepljene je ukazal odstraniti. Tudi v občini Slavina je napravil isto. Komisari pač tudi tam v prospeh ljudstva in blagor države. Pravo je ukrenil! Kaj imajo ministri, generali in drugi doli v Rimu ukazovati, govoriti in delati na lastno pest. Pomilovanja so vredni, ker ne vedo, da je g. komisar Buffoni tu. Tudi poveljniku tržaskoga vojnega okrožja g. colonn. Bivona se zna kaj pripetiti, ko pošlja lepake o vojaških naborih samo v slovenskem jeziku. P ripravi naj se tudi postojniški obč. komisar g. Ceolin, da ga g. Buffoni stresa za usesa, kajti prvo omenjene lepake vendar vidimo nalepljene po Postojni. G. Buffoni se ravna pač po navodilih in svetvih enotnih državljanojov ter deluje na take in enake načine za sporazum in mirno sožitje obeh narodov.

Vesti iz Istre

— Iz Klanca. (Zopet povodnj). Dne 3. t. m. od 11. ure pa do ene popoldne so nas obiskali zopet črni oblaki, iz katerih sta se usula sodra in dež v toliki meri, da je po enournem deževanju napolnila voda vse svoje poti ter prekoračila svoje navadne struge. Spodnji del vasice Klanec je bil v vodi, živino so podili iz hlevov. Voda je podirala zidove in poti. Samo iz ene stranske poti je voda nanesla in pustila na državni cesti nad 20 m² zemlje in kamenja, tako da je bil prehod nemogoč. V več hišah je dosegla voda višino nad 60 cm. Po vasi je voda nosila s seboj grede in kamene od 30 do 50 kg težko. Njive so bile vse pod vodo. Voda je odnesla tudi razne kmetijske pridelke. Škoda je ogromna.

Vesti z Goriškega

SOSKO HIDROELEKTRIČNO PODJETJE V SOKLANU

se bo v bližnji bodočnosti pričelo z gradnjo mnogo manjšega podjetja po prvotnem načrtu. Radi odgovodi trvdke Brunner vlada v Gorici velika razburjenost. Gorški mestni krogi so razdeljeni v dva nasprotna si tabora. V enem iz njih je bila sprejeta odgovod trvdke Brunner, ako že ne z veseljem, pa vsaj z veliko ravnodušnostjo. V drugem taboru pa je bila sprejeta odgovod z velikim obžalovanjem, češ da ni znalo gorško mesto izkoristiti zelo ugodne prilike, ki mu je nudila možnost veljkanskih prihrankov in dobičkov, saj potrosi gorško mesto letno za električni tok, katerega bi lahko imelo brezplačno, nič manj kakor 800.000 lir.

Ta razburjenost je prešla tudi v gorški mestni svet, kjer je privedla tako daleč, da je pet precej vplivnih članov podalo ostavko. Iz mestnega sveta so izstopili inž. Barich, trgovec Orzan, dr. Franzoni, Morassi in Malner, češ da ne morejo prevzeti odgovornosti za nemarno postopanje občinskega odbora pri pogajanjih s trvdko Brunner, radi česar so se ta za razvoj gorškega mesta dalekosežna pogajanja razbila.

Radi razbitih pogajanj s trvdko Brunner in ostavke petorice občinskih svetnikov se je vršila v petek zaupna seja gorškega mestnega sveta, na kateri je župan sen. Bombig poročal o ostavki petorice ter podal natančno in izčrpno poročilo o razvoju in poteku pogajanj s trvdko Brunner.

Po obširni debati je bila sprejeta od mestnega svetnika Viktorja Grazianija predlagana resolucija, s katero se odobrava postopanje župana in

katera hitro vstopi razburjena in razočarana po vsem tem, kar je ravnokar slišala. Takoj hoče pretrgati razmerje s Krajnikom, kateri jo pa premami s sladkimi besedami in odvrne jo de namere. Sredi tega ljubinskega prizora se nenadoma vrne Lokar, kateri je bil od ene strani (zdi se po Majdi) obveščen o vsem tem. Trčenje je neizbežno. Prevarani soprog spozna takoj položaj in njegov sklep je že storjen. Po kratkih besedah sledi soprog v spalnico, kjer izvrši del svojega sklepa s tem, da jo umori. S cinčno mirnostjo se vrne k drugima dvema, katera v grozi slutita, kaj se je ravnokar zgodilo, toda ne smeta v spalnico, ampak sugestivno uboga prevaranega soproga-morila. V sledeči besedni borbi med obema tekmečema, kateri prisostvuje tudi nazovi-sobarica, skuša mladi zapeljivec Krajnik ustreliti Lokarja, kar pa prepreči Majda. Lokar prisili nato Krajnika, da večerja z njimi isto večerjo, ki je bila namenjena temu in umorjenji soprogi. Majda mora streči. Med jedjo prisili Lokar duševno strtega gosta, da govori napitnico odsotni gospodini. Hildi. S to napitnico prizna zapeljivec pričo prevaranega soproga svoje razmerje do Hilde. Sledi druga napitnica, ki jo izreče Lokar, iz katere se razvidi njegov načrt, to je, da eden od njiju obeh mora umreti. To pa ne v dvoboju, ampak odloči naj — partija šahove igre. Kdor igrá dobi, ustrelí drugega kot psa. Sledi skrajno napeta šahova igra, ki izpade v prilog Lokarju. Po kratkem poskusu nesrečnega, zapuščene dekleta Majde, da bi rešila Krajnika, katerega še vedno ljubi, kateri poskus se ji pa ne posreči, ustrelí zmagovalce Lokar svojega tekmeča. Nato zbeži sam iz hiše in si požene še zadnje kroglo v glavo. Majdi se ob pogledu na mrtvega ljubega zmrzla duh, plane k njemu in ga ziblje in ajekla misleč v blaznosti, da ima v rokah na tleh lastno dete. Korec.

Vsebinska drama ni nova, mnogo je enakih v življenju. Le rešitev problema masčevanja je popolnoma nov. Dejanje se vrši s polno doslednostjo dovolj gladko, le oni prizor z napitnicami ni verjeten. Dal bi se morda izpeljal na kak drug način. Vse štiri osebe so izrazito izklesane. Zdi se nam pa, da je vendar preveč krvi na kupu. Tehnična izpeljava drame se je pisatelju še precej dobro posrečila, le nekatera mesta bi bila potrebna popravke ozioroma izpopolnitve. Ni na pr. dovolj jasnosti z onimi poštnimi potrdili, kako je bil namreč soprog obveščen o dogodkih doma. Nekoliko predolgó šahovo igro v tretji sliki, katere potek drži gledalca v napetem pričakovanju, bi morda lahko oživela Majda, katera mora skoraj popolnoma pasivno prisostvovati boju in odločitvi med dvema tekmečema za biti ali ne biti. Pričakovani krut umor na odprtem odru bi se morda dal maskirati za kulissami tudi že radi tega, da se lahko izogne neprijetnim, da odpove orožje, kakor se je zgodilo pri repriji. — Prepričani smo, da bi zamogla ta drama nekoliko opipljena iti z uspehom preko naših največjih odrov. Pri premijeri in repriji v Ajdovščini se je vsrila uprizoritev z lepim uspehom, ako odštejemo pomanjkljivosti v smislu zgornjih pripomb. Vse štiri vloge so težke in zahtevajo cele igralce. Izvajana po izključno poklicnih igralcih bi dosegla brez dvoma še večji uspeh. Ugajala je igra g. Bratuža v vlogi Lokarja, kakor tudi igra g. Hilde v vlogi Majde, k čemur je nemalo pripomogel njun krepki in čisti glas. Pri poslednji so nekoliko pomanjkljive kretnje rok. Končna zblaznelost je bila premalo označena. Neumljiv nam je pritažen in plah začetek igre med Hildo (g. Hilde) in Majdo, ko se vendar godi dejanje, vsaj za Hildo popolnoma normalno, kakor si sama želi. Človek bi si Hildo v tem prizoru predstavljal veselo razburjeno pričakovanju ljubimca. Zdi se, da ste pustili obe igralki, ali vsaj Hilda, preveč vplivati nase po nadaljnjem razvoju dejanja. Ta je kazala tudi premalo razburjenja in razočaranja pri nastopu iz kopalnice, ko izve za prejšnjo razmerje Krajnikovo z Majdo. Sem ter tja je bila pretrha in premalo razumljiva. Ista napaka pri g. Medveščeku v težki vlogi ljubimca Krajnika. Govori včasih skozi preveč stisnjene zobe. Zavračanje zapeljane žrtve Majde bi moralo biti izraženo z večjim cinizmom in odločnostjo. Tudi njegov duševni boj v odporu proti sugestivnemu pri-

tisku Lokarjevemu je bil premedel. Ob njegovem nastopu, ko se najde nepričakovano pred svojo zavrnjeno žrtvijo v tuji hiši, kjer bi jo najmanj pričakoval, je gledalec imel vtis, kakor da je vedel, da jo najde tam, celo tudi v katerem kotu sobe. Priznavamo pa, da bi bila ta vloga trd oreh za vsakega poklicnega igralca. Omenil sem teh par tehničnih pomanjkljivosti z namenom, da se pri nadaljnjih uprizoritvah popravijo. Opazilo pa jih je le pazljivo in kritično oko. Na splošno sliko niso vplivale. Vsi štiri igralci so podali igro dostojno in častno. Vloge so se jim v polni meri posrečile. O tem je pričalo burno priznavanje občinstva, katero je igralce ponovno pozvalo pred zastor. Pričalo je o tem tudi dejstvo, da je občinstvo pazljivo in tiho sledilo izvajanju, posebno ob premijeri, kar znači, da so igralci s svojo igro popolnoma pritegnili občinstvo nase, da se je živlelo o dejanje na odru. In to je vedno dobro merilo za igralce. Zgornje naše pripombe veljajo — ponavljam — le toliko v kolikor bi se dala igra posameznikov še izboljšati.

Na koncu so nam podali gostje še Čehova enodejanko «Snubac». Nastopili so g. Čeha Jugova in g. Bratuž in Medvešček. Groteska je zbudila obilo smeha. Poseben dober je bil g. Bratuž kot oče. Tudi ostala dva sta zadovoljivo rešila svoji vlogi, le več temperamenta bi moralo biti v prepripi in tempo hitrejši. Tudi prehodi iz viška prepripi v pomirjenje bi bili morali biti ostreje označeni. To velja za prvo uprizoritev, drugičrat se je igralo boljše. Občinstvo je prišlo tudi pri tej igri na svoj račun. — Režija g. Bratuža je bila v obeh igrah prav dobra. — Žal, da g. Bratuž uspeh gostovanja ni bil enak moralnemu, kajti čbisk je bil posebno pri popoldanskem predstavi bolj pičel. Zatulila dvorana v poletju pač ni več vabljiva. — Gorškemu «Dram. društvu» moramo le čestitati na lepem uspehu in obenem mu izreči zahvalo za izredni duševni užitek!

— **Pevna-Oslavje.** Smo na pragu občinskih volitev! Dobre tri tedne imamo še časa, da se pripravimo in pripraviti se moramo prav pridno, ker vse kaže, da se bo bil ta pot hud boj. Podgorski komunisti jih lovijo na svojo stran z neko gospodarsko stranko obstoječo iz kmetov in delavcev. Ribarijo torej v kalnem, ker se ne upajo na dan s čistim imenom. Opozarjamo naše ljudi, naj bodo oprezní in naj ne mislijo, da so naši vsi oni, ki imenujejo kmeta in delavca. Če hočemo dobro sebi in svoji občini, postavimo si enotno volilno listo naših priznanih mož in delavnih fantov, ki so pripravljeni pri vsem našem ljudstvu. Zdržimo se torej, da gotovo zmagovali, kajti drugače bomo imeli komisarja še naprej in žal komisarja, s katerim moramo govoriti potom tolmacha, ker ne pozna našega jezika. Podgorcem toplo priporočamo, da si dobro ogledajo ves položaj in naj se enkrat uverijo, da v današnjih razmerah ne bodo s svojim komunizmom občini priložnosti, pač pa lahko veliko škodovali. Kdor škoduje občini, škoduje sebi, ker če pomislimo — občina smo mi in občinski denar je naš denar! Zakaj bi torej svoje premoženje iz gole trme zapravljali?

— **«Golgota» v Renčah.** V nedeljo dne 12. t. m. ob 16. uri gostujejo v dvorani Delpin tržaški dijaki s Tučičevo trodejanjo «Golgota».

(Dalje na četrti strani).

MALI OGLASI

SOBARICI, Slovenki ali Nemki, srednje starosti, ki bi šli v Severno Ameriko, dobila mesto pri ugledni družini. Iščejo se razne hišne in druge osebe za hotele. Predstaviti se ali pisati na urad v Via Machiavelli 24, Trst. (903)

SODE hrastove in kostanjeve, nove od 200 do 600 l proda Race, Via XXX Ottobre 19, Buffet. (904)

SOBO in kuhinjo, s krasnim razgledom na morje, zamenjam z večjim stanovanjem. Plausner, Salita Greta 10, IV. (905)

DALJNOGLEDE, prizmatične, kupuje optik Giusto Hirsch, Via Mazzini 36, Trst. (906)

SREČO, preteklost in bodočnost življenja pove kiromant v Via Pietà 12, vrata 6. Govori slovensko. (909)

SIVILJA Angela Bizjak, na Greti št. 4, se priporoča. (901)

KONCERTNA harmonika tržaškega sistema na 3 vrste in 52 basov se ugodno proda. Via Giuliani 31, IV, Kocjančič. (919)

EKONOM, v dobri službi, želi znanja v svrhu ženitve, z gospodično ali vdovo do 32 let staro, s posestvom. Tajnost zadržana. Ponudbe pod «Sreča» na upravništvo. (907)

OLEANDRI, 4, veliki se prodajo v Trebbach št. 32. (910)

80.000 m² zemljišča za obdelovanje, v Jugoslaviji, se menja s 450 do 700 m² v Trstu, Gorici ali Tržicu (Monfalcone), eventualno v Trstu, Riborgo-Cavana v ravni črti. Posredovalci izključeni. Naslov pove upravništvo. (911)

SOBICA, čedna, zračna se odda gospodu. Ulica Nicolò Cigotti št. 100, vrata 11, vogal ulica Istria. (912)

CEVLJARSKI pomočnik se sprejme takoj v ulici Bocaccio 4. (913)

17-LETNA deklica želi vstopiti v trgovino kot učenka. Zora Dobrila, Herpelje. (914)

SIVALNE stroje «Gritzer», najboljši vrste in dyokolesa dobite samo pri mehaniku L. Petrič, Trnovo, II. Bistrica. (915)

SKLADIŠČE oglja, veliko, v sredini mesta, z električno razsvetljavo se proda vsled drugih obvez. Simonetti, via Udine 29. (916)

BABICA, sprejema noseče. Via Madonna 10, II. (917)

KROJNA IN MODNA ŠOLA otvori v kratkem letne tečaje. Vpisuje se v ulici Lavatier št. 5. Voditeljica Tiny Donda — Klampferer. (918)

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Bacchi) Telefon 27-81, uvoz izvoz. Velika zaloga papirja za zavijanje, pisalnega i. t. d. papirnatih vreč ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka. 51

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 64

AKADEMIK išče primerne službe za dopoldanske ali popoldanske ure. Ponudbe pod «Vesten» na upravništvo. 872

KMETSKO POSESTVO NA PRODAJ: Gor. Resa pri Vidmu ob Savi (Štoj), 12 arondiranih orolov razne kulture (tudi vinograd), dve poslopji, živi in mrtvi inventar, vse v najboljšem stanju, se radi preselitive proda. Cena 110.000 Din. Primorcem dam prednost. Podrobnejša pojasnila zahtevajte od lastnika univ. prof. Dr. Lapejce v Ljubljani, Bogiščeva ul. 3. 893

KNJIGOVODKINJA, z znanjem slovenskega in italijanskega jezika se išče. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Franjo Šaršon, trgovec Matulje (Abbazia). (896)

TRGOVSKO NAOBRAŽENA, 25-letna gospodična, iz boljše hiše, želi znanja z značajnim gospodom v starosti od 28 do 35 let, najrajši trgovcem. Cenjene ponudbe s polnim naslovom, če mogoče tudi s sliko, pod «Trgovka» na upravništvo. Tajnost zadržana. (899)

TRGOVINA jestvin, sadja in zelenjave se proda radi bolezní. Škrbec, Rojan, via Apiani 12. (902)

V založbi
Knjigarne-papirnice ŠTOKA
d. z. o. j.
Trst — Via Milano št. 37
je izšel
dr. J. Valjavec
italijansko-slov. slovar
Cena L. 28.— s priporoč. poštnino L. 29.50
Naročila brez vnaprejšnjega plačila se ne upoštevajo. (507)

Naša zavarovalnica
„UNION“
je največja svetovna zavarovalnica
Dolinski kapital Fr. 20 Milijonov, zav. kapital v veljavi čez 70 Milijardov Fr.
Ustanovljena 1828.
Generalni zastopnik
AVGUST RAVNIK - GORICA
Via Barzellini št. 2, I. 43
— Zastopniki se še sprejemajo. —

+
Bratje Klun (avtomobilsko podjetje) naznanjajo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem da je njihova nad vse ljubljena mati

Alojzija vd. Klun roj. Quaiatti
danes, ob 11. uri zvečer, po dolgi in mučni bolezni v 45. letu svoje dobe v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v nedeljo, 5. t. m. ob 10:30 predpoldne iz hiše žalosti v Via Roma št. 26 v cerkev Sv. Antona Novega in od tu na pokopališče pri Sv. Ani, kjer se položijo zemski ostanki v družinski grob.

TRST, 3. julija 1925.

Zahvala.
Vsem, od preč. gospoda proseškega župnika in spoštovanega učiteljskega pa do ljubeznivih proseško-kontovelskih otrok in vsem drugim, ki ste prihiteli, da izkažete predragi naši mami

Frančiški vd. Martelanc
zadnjo čast in vili tolažbe v naša polna srca — najglobljeja zahvala.
Bog plačaj vsem!
BARKOVLE, dne 3. julija 1925.

Zalujoča družina Martelanc.

TRGOVINA OBUVALA
Via G. Vidali št. 9
prej Via Scorzera, poševno
Corso Garibaldi.
♦♦♦♦♦
NOVI DOHODI
5000 parov ženskih čevljev v vseh barvah.
5000 parov moških čevljev črnih in v barvah.
10.000 parov čevljev za otroke in sandalov vseh vrst in mer.
Izdelovanje opank v vseh modernih barvah.
Najnižje cene v Trstu

ČEBULE
448
ilij Sv. Antona in čebule rumenih narcisov kupim. — Ponudbe z vzorci na M. German, Trst, Via Roma št. 3

KMETIJSKO - TRGOVSKO DRUŠTVO
Via Raffineria 4 — TRST — Telefon 36-75

NABAVALJA vsakovrstna vrtna, travnata in cvetlična semena, umetna gnojila: tomaževo žilindro, čilski soliter, superfosfat itd., žveplo, modro galico, angleško, poljske stroke: mlaitilnice, čistilnice za žito, žalamoreznice, navadne pluge in obračalnike, grozdne mlince in stiskalnice, gnojilne sesalke, žveplalnike, škropilnice, kose, «Merkur» itd. itd. **otroke, ovce, koruzo,** klajno apno, laneno seme, bisulit itd.

KUPUJE drva za kurjavo, oglje, med, ovčji sir, maslo, mleko in druge kmetijske pridelke.

SPREJEMA v shrambo in v komisijsko razprodajo vsakovrstno blago.

POSREDUJE po zelo ugodnih pogojih **posojila in denarne vloge** kakor tudi **zavarovana** proti toči, ognju in za slučaj smrti na podlagi prvovrstnih garancij.

Ugodna prilika za poljedelce, preprodažalce in trgovce!

GIUSEPPE SPECHAR - TRST
Via S. Caterina 7, vogal Via Mazzini
Veliki dohodi blaga za moške in ženske obleke najlepših in najzadnjih novosti po konkurenčnih cenah.
Specijaliteta angleškega in češkega blaga
Dežni plašči, jopiči iz alpagasa, telovniki fantazija

V nedeljo 12. julija VELIKA VRTNA VESELICA v Št. Petru na Krasu

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA: (94)

Moč preteklosti

Roman v treh delih.
Iz rusčine prevedel Ivan Vouk.

Minila je morda ura v smrtnem molčanju, ko je duhovnik vstal in stopil k Paolu.

— Sin moj, — je rekel tiho. — Ali ne želite olajšati svoje vesti z izpovedjo in se izpovedati svojih grehov pred obličjem vaše žrtve. Morda se bo njeno srce omehčalo sprico vašega kesanja in vam odpusti.

Paolo se je vzklonil.

— Da, hočem se izpovedati in želim, da bi oče z vašim dovoljenjem poslušal priznanje mojih zločinov. Samo moram prej zbrati misli, in prosim kozarec gorkega vina, da se segrejem in okrepim. Popolnoma sem odrevenel in zdi se, da se mi bliža smrt.

— Na moj ukaz je Zeno stekel po gorkem vinu, a Paolo je izpraznil čašo in prišel zares nekoliko k moči. Zatem so vsi navzoči odšli in vrata v kapelo so se zaprla. Zvesti Martin je prinesel zame stol.

ker so se mi noge šibile, za Paola pa blazino. — Paolo je z naporom pokleknil na blazino pred duhovnika, ki se je vsedel na stol.

Oče Francisek je bil spoštovan in pobožen služabnik oltarja; on je krstil Paola, od nje ga je deček prejel prvo sveto obhajilo in sploh ga je Francisek zelo ljubil. Zdaj je dal gorečo voščeno svečo kesancu in rekel:

— Sin moj, pomni, da boš pred Bogom in njegovim Božanskim Sinom izpovedal svoje zločine in odpri svojo vest. Zato ne prikrivaj ničesar in govori brez utajitve. Gospod je usmiljen. On odpusti resničnemu kesancu in Jezus je rekel: «Kdor je brez greha, naj prvi vrže kamen vanj.» Grešiti je človeško in edina poslušalca tvojih pregreh bosta tvoja očeta: rodni in duhovni.

«Paolo je poljubil Razpelo, potem je začel govoriti tiho, toda razločno in vsaka beseda strašne izpovedi je prebodla moje srce kakor bodalo. Na ukaz gospoda Felicia navajam, kolikor se spominjam, strašna priznanja mojega nesrečnega sina.

«Spočetka je govoril o Marietti, ker sem pa že povedal to žalostno zgodbo, dostavljam samo to, da je Paoloovo pozornost zbudila sveža lepota mlade deklice, njeno naivno navdušenje zanj ga je pa samo zabavalo, ko pa jo je videl pri prijateljci, se je razvil med njima ljubezen, ki se je tako nesrečno kon-

čala. Kmalu pa se je naveličal tega razmerja in ko je zvedel, da bo mati, jo je hotel omožiti. Zeno je našel ženino, celo sam bi jo bil vzel, toda odločno ga je odbila. Tedaj je odšel Paolo v Benetke in je sploh pozabil na gostilničarjevo hčerko. Sicer pa je imel kakor vsi mladi ljudje več ljubezenskih spletk z lepimi deklicami iz priprostegega ljudstva, ki so rade izrabljale naklonjenost lepega plemiča, ne da bi uganjale kakšnih sitnosti, in njemu ni niti v glavo prišlo, da bi se mogla ta stvar končati tako tragično.

«V Benetkah je nekega praznika zagledal v Velikem kanalu Lukrecijo Bertolini in njena izredna lepota ga je očarala. Pri imenu Lukrecije Bertolini se se stresel. Vsemogočni Bog! Ali je mogoče, da je bil Paolo vpleten v temno zgodbo o deklici, ki je izginila?

Maskiran, sedeč v gondoli, ki jo je vodil moj zvesti Zeno, sem priplul do vhoda v dvorec od strani temne ulice. Lukrecija, tudi maskirana, je skočila v gondolo in dolgo sva se vozila ter govorila o ljubezni. Njena strast je bila tako močna kakor moja; toda pri njej je trajala dalje in bila upornejša. Kakor je bila Lukrecija zaljubljena vame, vendar se mi ni hotela udati in njen odpor me je še bolj razvnel. Bila je ponosna, da si je pokorila enega izmed najlepših benških vitezov, vendar se je bala očeta in zahtevala, da ohrani taino najino ljubezen. Nekoč mi je priznala, da bi odgovorila gospodu Baptistu svojo, roko le v slučaju, če postane moja zakonska žena. Ta potek stvari me je šilil k razmišljanju. Jaz sem bil uverjen, da ne bi ta nikoli dovolil v ta zakon; in Zeno me je od svoje strani skušal odvrti od takega nespametnega koraka. Toda Lukrecija me je imela tako močno v svoji oblasti, a strast je polila v meni, da se mi je zdelo nemogoče brez nje živeti, in sklenila sva, da se poročiva tajno. Sklepala sva, da če bo, enkrat stvar storjena nam bodo roditelji odpustili, a Bertolini bi po mojem mnenju moral hvaliti Boga, da dobi za zeta grofa Di Montignoso. Z zlato sem podkupil duhovnika neke male cerkve v predmestju Benetk in ta naju je poročil ponoči. Nihče ni zvedel nič o tem razen dveh prič: Zena in njanje.

—16 41 Sarajevo, Spm